

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Miten tekniset tukipalvelut tuotetaan uudessa sote-mallissa?

Helena Tarkka

Sairaalatekniikan päivät 8.2.2017

Omaisuus- ja palvelukeskusvalmistelu maakunta- ja soteuudistuksessa

Miten tekniset tukipalvelut tuotetaan uudessa sote-mallissa?

- Miten ja mitä omaisuutta maakunnille siirtyy?
- Valtakunnalliset palvelukeskukset ovat valmisteilla
- Toimitilayhtiön tulevaan toimintaan liittyviä näkökohtia
- Lopuksi

Miten ja mitä omaisuutta maakunnille siirtyy?

Maakunnan käyttöön turvataan sen järjestämisvastuulle kuuluvissa tehtävissä tarvittava omaisuus

Kokonaisveroaste ei järjestelyjen seurauksena nouse

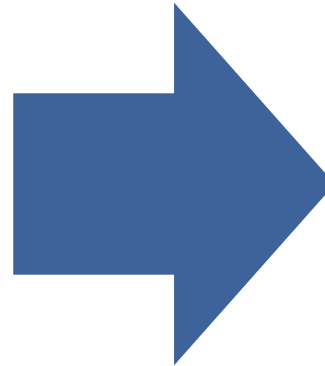
- Julkista taloutta tarkastellaan kokonaisuutena
- Veronmaksaja maksaa omaisuuden vain yhden kerran

Omaisuusjärjestelyillä ei vaaranneta rahoitusperiaatteen toteutumista kuntien jäljelle jäävissä tehtävissä

Omaisuuksien siirto kunnilta maakunnille

- Lakisääteisten **kuntayhtymien omaisuus** siirretään varoineen, velkoineen ja sitoumuksineen maakunnille

- Järjestämisvastuun siirtoon liittyvä **irtaimisto** siirtyy maakunnille

Kunnan peruspääomaa alennetaan siirtyvää omaisuutta vastaavalla määrällä

3

Kunnan järjestämän **perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, sosiaalitoimen** ja **pelastustoimen** käytössä olevat **tilat** maakunta vuokraa vähintään **3 vuodeksi**

Kuntayhtymien siirto maakuntiin

- Lakisääteiset kuntayhtymät eli sairaanhoitopiirit, erityishuoltopiirit ja maakuntien liitot sulautuvat varoineen ja velkoineen sekä sitoumuksineen maakuntiin
  - Kuntayhtymistä maakuntiin siirtyville, n. 1,3 mrd € veloille annetaan valtion takaus
- Maakunta ja kuntayhtymän jäsenkunnat voivat sopia, että kuntayhtymän omistamaa maa-omaisuutta jää jäsenkuntien omistukseen
  - Maakunnalle siirtyy kuitenkin aina sellainen kuntayhtymän omistama maa-omaisuus, joka sitoutuu maakunnan järjestämisvastuulle kuuluvan toiminnan rakennuskantaan
- Sairaanhoitopiirien yli- ja alijäämät
  - Jäsenkuntien olisi katettava kuntayhtymän taseeseen kertynyt alijäämä ennen kuntayhtymän siirtämistä maakuntaan (n. 93,5 M€)

Kuntien toimitilat, irtaimisto ja sopimukset

Toimitilat maakunnalle siirtymäkauden ajaksi

- Siirtymäkausi 3+1 vuotta
- Vuokran määräytymisestä VN:n asetus
- Siirtymäkauden jälkeen maakunta päättää mitä vuokraa

Irtaimiston omistus maakunnalle

- Koneet, laitteet yms. siirtyvät
- Sosiaali – ja terveydenhuollon järjestämistä ja tuottamista varten omistetut osakkeet siirtyvät maakunnalle

Sopimusten siirto maakunnalle

- Maakunnan järjestämisvastuulle kuuluvaan toimintaan liittyvät sopimukset siirtyvät

Voimaanpanolaissa säännökset kirjanpidollisesta menettelystä

Kunnille ei makseta korvauksia

Kuntayhtymän jäsenosuuden hankintameno ja irtaimen jäljellä oleva tasearvo poistuu kunnan taseesta

Kunnan peruspääomaa alennetaan siirtyvää omaisuutta vastaavalla määrällä

Omaisuusjärjestelyjen vaikutus kuntiin

Omavaraisuusaste
pienenee
keskimäärin
2-5%

Kuntien omat velat
säilyvät ennallaan

Konsernivelat
pienenevät

Ulkoiset
vuokratuotot

Siirtymäkauden
jälkeinen
toimitilariski?

Siirtymäkauden eli vuoden 2021 jälkeen?

Valtakunnalliset palvelukeskukset ovat
valmisteilla

Valtakunnalliset palvelukeskukset

Maakunnilla on seuraavat valtakunnalliset palvelukeskukset:

- 1) toimitila- ja kiinteistöhallinnon palvelukeskus;
- 2) talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus;
- 3) tieto- ja viestintätekniisten palvelujen palvelukeskus.

Palvelukeskukset ovat maakuntalain ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain voimaansaattamisesta annetussa laissa (/) säädetyllä tavalla maakuntien yhteisesti omistamia osakeyhtiötä, joissa valtio voi olla osakkaana.

Valtakunnalliset palvelukeskukset

- Alun perin suunniteltiin 4 valtakunnallista palvelukeskusta: Toimitilat, talous- ja henkilöstöhallinto, ICT ja hankinnat
- Lausuntokierroksen jälkeen hallitus pudotti valtakunnallisen hankintojen palvelukeskuksen käyttöpakon ja samalla myös perustamisen pois.
- Tukeudutaan jo varsin hyvin kehittyneeseen alueelliseen hankintatoimeen
- Lisäksi Maakunnille on tulossa oikeus käyttää halutessaan valtion Hansel Oyn palveluja. Tähän tähtäävä lainsäädäntövalmistelu on juuri käynnistynyt.

Valtakunnalliset palvelukeskukset

- Senaatti-kiinteistöt sai valtioneuvostolta tammikuussa luvan perustaa tytäryhtiöksi Maakuntien toimitilayhtiön, joka on nyt perustettu.
- Senaatti-kiinteistöt vastaa perustamiskustannuksista. Valtio ja Senaatti sopivat, miten kustannukset katetaan.
- Perustamisvaiheen toimitusjohtajana on Olavi Hiekka, joka on syksystä asti toiminut tilayhtiön selvitysmiehenä.

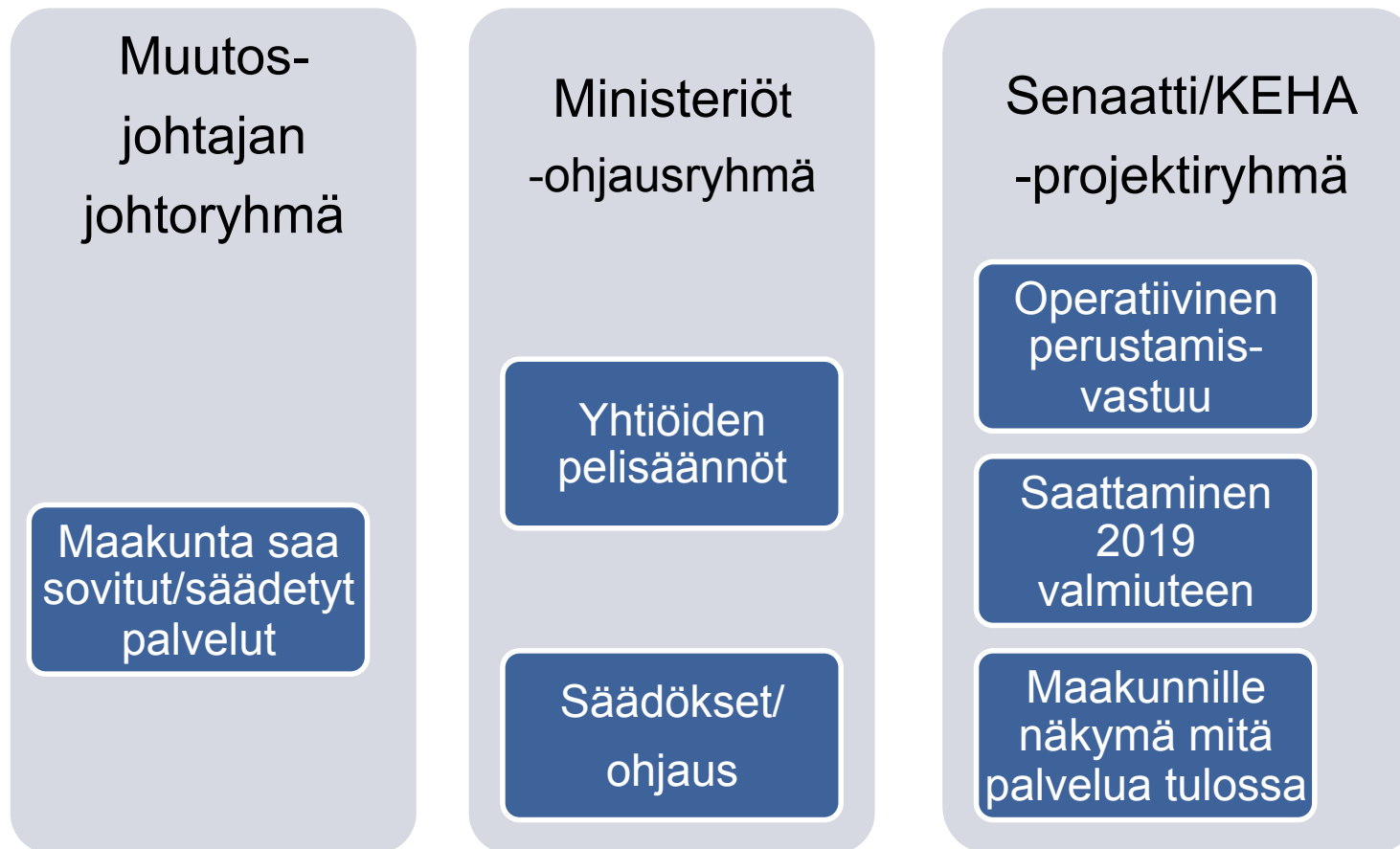

Valtakunnalliset palvelukeskukset

- LTAII 2016 Keha-keskukselle valtuus perustaa ICT- ja talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus.
- ICT-palvelukeskukselle on tarkoitus perustaa tytäryhtiö SoteICT:n kehittämiseksi
- ICT- ja talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskukset toimivat ensi vaiheessa pääosin järjestäjäverkostona.
- Toimitilayhtiöllä on kiinteistöjen omistusvastuu sekä tilojen tuottajavastuu. Lisäksi toimitilayhtiölle on tarkoitus siirtää kuntien kanssa solmittavat vuokrasopimukset elleivät maakunnat ja yhtiö toisin sovi.

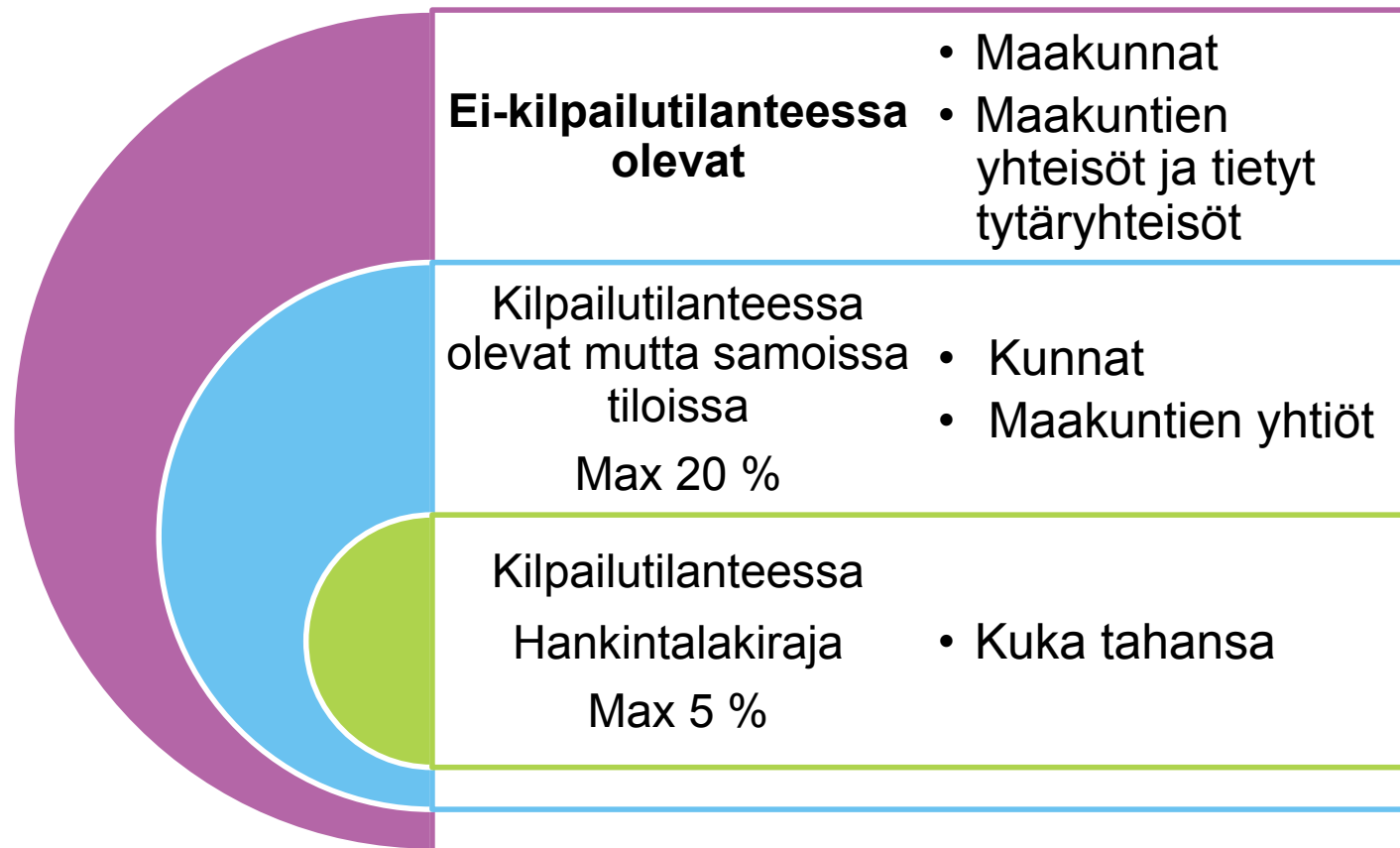
Palvelukeskusten perustamisen organisointi vastuut

Toimitilayhtiön tulevaan toimintaan
liittyviä näkökohtia

Toimitila- ja kiinteistöhallinnon palvelukeskuksen **asiakkaat**

Toimitila- ja kiinteistöhuollon palvelukeskusyhtiön palvelut

- Maakunnan ja maakuntakonsernin tytäryhteisön on käytettävä toimitilakeskuksen palveluja
- Toimitila- ja kiinteistönhallinnon palvelukeskuksen tehtävänä on:
  - 1) tuottaa tilapalveluja ja niihin välittömästi liittyviä muita palveluja;
  - 2) huolehtia omistuksessaan olevasta kiinteistövarallisuudesta;
  - 3) antaa vuosittain maakunnille ja valtioneuvostolle selvitys tehdyistä investointipäätöksistä ja niiden vaikutuksista maakuntatalouteen.

Palvelukeskusyhtiöiden henkilöstö

- Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tehtävien ja tehtäviä hoitavan henkilöstön siirto kunnista ja kuntayhtymistä maakuntaan sekä maakuntien **valtakunnalliseen palvelukeskukseen katsotaan liikkeenluovutukseksi.**
- Liikkeenluovutukseksi katsotaan myös 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen tehtävien tukitehtävien ja tehtäviä hoitavan henkilöstön siirrot, mikäli tehtävää hoitavan henkilön tosiasiallisista tehtävistä vähintään puolet on 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien tukitehtäviä.

Palvelukeskusyhtiöiden osakkaat

- Palvelukeskusten osakkeet ja määräysvalta luovutetaan maakunnille
- Palvelukeskusten maakuntien omistukseen tulevat osakkeet jakautuvat maakuntien kesken niiden asukasluvun mukaisessa suhteessa.
- Tieto- ja viestintätekniisten palvelujen palvelukeskuksen osakkeista osa jää valtion omistukseen.
- Valtiolla on kaikissa maakuntalain laissa säädetyissä palveluyhtiöissä yhtiöjärjestyksessä määriteltyjä erityisen äänivallan osakkeita.

Toimitila- ja kiinteistöhallinnon palvelukeskuksen jatkotoimet

2017: Senaatti-kiinteistöjen tytäryhtiö perustettu

2018: Yhtiön yhtiöjärjestys tarkistetaan ja laaditaan osakassopimus helpottamaan hallinnointia

2019: Toiminnan käynnistyminen

Palvelukeskusyhtiöiden rahoitus

- Tase arviolta 2,5 – 3 mrd.
- Vierasta pääomaa 1,3 – 2 mrd
- Valtion suora rahoitus eri instrumenteilla
- Rahoitus markkinoilta valtion riskillä
- Rahoitus markkinoilta itsenäisesti

Yhtiöjärjestys

Valtiolla palveluyhtiöissä yhtiöjärjestyksessä määritellyjä erityisen äänivallan osakkeita, joilla oikeus

- estää yhtiöjärjestyksen muuttaminen ilman valtion suostumusta
- estää yhtiön osakkeiden luovuttaminen muille ilman valtion suostumusta
- vahvempi oikeus päättää osakepääomasta ja vieraan pääoman ehtoisen rahoituksen enimmäismääristä.
- oikeus vaatia yhtiöjärjestyksessä määritellyissä asioissa yhtiön hallitukselle kuuluvan asian käsittely yhtiökokouksessa.
- Yhtiökokouksen päätös edellyttää tällöin, että erityisen äänivallan osakkeiden enemmistö puoltaa päätöstä.

Osakassopimus

- yliopistouudistuksesta opittua

- Vahva osakassopimus on osoittautunut vuodesta 2009 lähtien tärkeäksi ja on kestänyt hyvin vaikeiden tilanteiden testin.
- Hallituksen ja toimitusjohtajan tulee olla osaavia ja kestää paineita. Ensimmäiset vuodet tulevat olemaan tuskaisia ristipaineissa.
- Ymmärrys siitä, että investoinneista joudutaan maksamaan kokonaisrahoituksen puitteissa tulee hitaasti.
- Yhtiöillä on haastetta tyhjiksi jäävistä tiloista.

Osakassopimus

- yliopistouudistuksesta opittua

- Tästä huolimatta yliopistoyhtiöissä tulos on vakaalla pohjalla ja vuokrausaste korkea.
-
- Pelinsäännöt ovat löytyneet mutta vieneet aikaa useita vuosia.
- Hallituksen tulee olla luja ja johdonmukainen osakassopimuksen tulkitsijana ja osakkaiden yhdenvertaisuuden takaajana.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

KIITOS!

